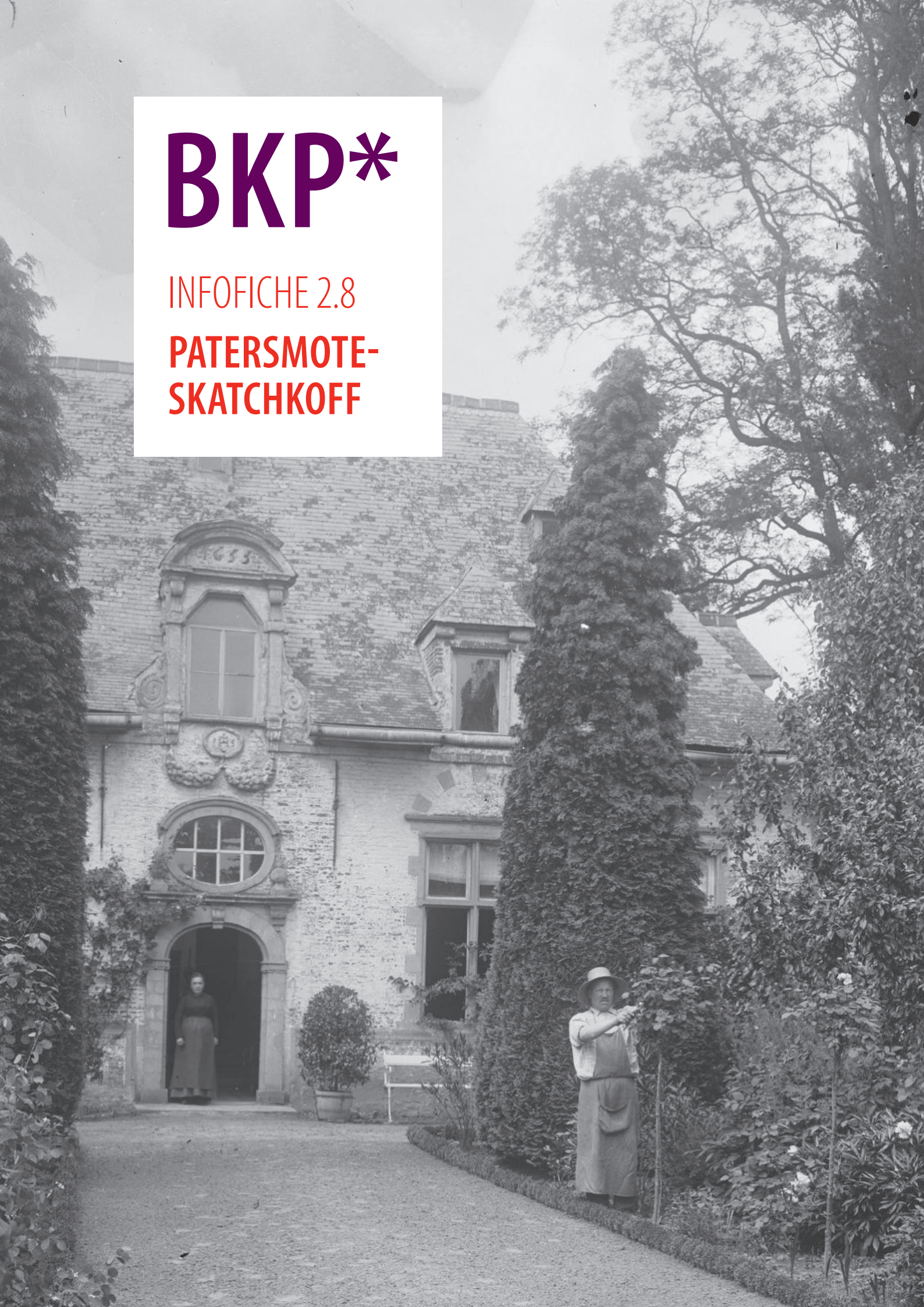

BKP*

INFOFICHE 2.8

**PATERSMOTE-
SKATCHKOFF**

1

Analyse: detecteren van de beeldkwaliteit

Kenmerken van de zone

Beknopte omschrijving van de belangrijkste kenmerken van de zone: ligging, functionele kenmerken, beleving, stedenbouwkundige context, aard van het openbare domein, aantal beschermde monumenten ...

De Skatchkoffwijk ligt net buiten de binnenstadsring ten westen van de Kortrijkse binnenstad en werd gerealiseerd als de eerste fase van de Patersmotewijk. De woonwijk situeert zich ten zuiden van de Leie, tussen de scholencampus van Howest en het kasteelpark van de familie de Bethune, en wordt ontsloten via de Marksesteenweg, de verbindingsweg tussen het stadscentrum en Marke. Deze omgeving wordt hoofdzakelijk gekenmerkt door wonen (woonwijk Patersmote en de bebouwing langs de Marksesteenweg) en onderwijs (Howest, PTI (provinciaal technisch instituut) en UGent). Aan de andere kant van de spoorweg ligt Kortrijk Weide, een park aan de Leie: het zuidelijke deel als een belvédère, het noordelijke deel als een plein met een randparking of evenementenplein, een NMBS-loods met jeugdcentrum, een fuifzaal en een zwembad. Tussen de woonwijk en de scholencampus bevinden zich het Magdalenapark met het

Magdalenazwembad (als beschermd monument), de ruïnes van de Magdalenakapel verbonden aan de leprozerie, de voormalige school van de zusters Paulinen en de dekenij (opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed). Het park bestaat uit drie delen: het historische park en twee zones voor gemeenschapsvoorzieningen, zoals in het BPA 23 Paters Mote omschreven staat. De wijk zelf heeft een residentieel karakter en wordt uitsluitend door eengezinswoningen bepaald. De wijk wordt getypeerd door gelijkvloerse woningen opgetrokken in witgeschilderd metselwerk. Het bouwblok ten noorden van de Sint-Martens-Latemlaan bestaat uit patiowoningen met een plat dak, ten zuiden bestaat het straatbeeld uit woningen met een voortuin die afgewerkt zijn met een lessenaarsdak.

Historische context van de zone

Beknopte beschrijving van het ontstaan en de evolutie van het stadsdeel: periode van totstandkoming, evolutie, belangrijkste historische aandachtspunten ...

De naam van deze wijk verwijst enerzijds naar het landgoed Paters Mote dat in 1655 op de gronden van het middeleeuwse Hof te Houtte gebouwd wordt. De Kortrijkse paters jezuiteten kopen het later over en maken er hun buitenverblijf van. Het volledig omwalde landhuis, vandaag in privébezit, is beschermd als monument en landschap. Anderzijds verwijst de naam Skatchkoff naar de vroegere grond-

eigenaars, een familie van Russische ingenieurs en geneesheren die tijdens het interbellum naar België uitwijkt. De straten uit deze wijk dragen de namen van schilders uit de Latemse School. De huizen worden tussen 1964 en 1976 gebouwd naar plannen van architect Jan de Jaegere en vertonen een grote bouwkundige eenvormigheid. De wijk, opgetrokken op privaat initiatief, heeft naast een woonfunctie ook een onderwijs- en dienstenfunctie.

Conclusie: beeldkwaliteit van de zone

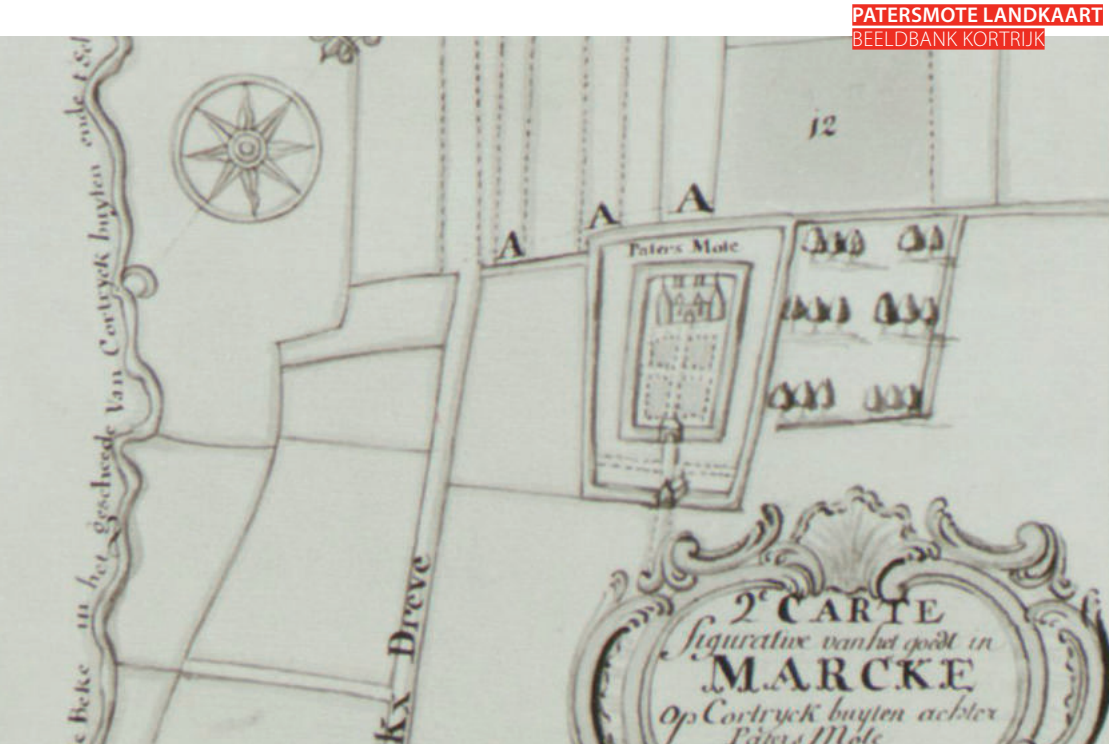
Opsomming van de essentiële beeldkenmerken, deelzones voor bijzondere aandacht, eventuele deelzones met specifieke randvoorwaarden of uitzonderingsmaatregelen ...

De wijk wordt sinds circa 1964 gekenmerkt door gegroepeerde woningbouw, bestaande uit twee types woningen: een centrale groep patiowoningen en rijbebouwing. De plannen zijn van de hand van architect Jan De Jaegere. Lage, witgeschilderde baksteenbouw onder platte daken en lessenaarsdaken typeren het straatbeeld. De patiowoningen beslaan het volledige perceel en zijn aan de straatzijde op de rooilijn afgewerkt met een eenvormige, witgeschilderde, gemetste muur met openingen, waardoor het straatbeeld een afwisseling is van gesloten gedeeltes en doorzichten op de achterliggende patiotuinen.

Wat opvalt, is het groene karakter van de wijk, deels door het groen van de patiotuinen, de beplanting in de voortuinen, de plantvakken op het openbare domein, het Magdalenapark en het kasteelpark.

Typologische elementen:

- witgeschilderd baksteenmetselwerk.
- gelijkvloerse bebouwing.
- plat dak of lessenaarsdak.
- groene patiotuin of voortuin.

2

Identiteit:
referentiebeelden

Op basis van deze analyse worden een of meerdere referentiebeelden opgemaakt die de beeldkwaliteit weergeven. Verder volgt een omschrijving van hoe het referentiebeeld voor elk project bepaald moet worden aan de hand van de kenmerken van het straatbeeld, de aanwezigheid van beschermde monumenten en waardevol erfgoed in de omgeving, gaafheid en aantasting, pluspunten en kwaliteiten ...

ALBIJN VAN DEN ABEELELAAN (ref. 1)

3 Richtlijnen: ontwerpcriteria

- BESCHERMD
MONUMENT
- HOGE
LOCUSWAARDE
- MIDDELHOGE
LOCUSWAARDE
- LAGE
LOCUSWAARDE

Zorgvuldig omgaan met het gebouwde erfgoed

In de gebouwde omgeving ontwerpen we niet van een onbeschreven blad maar hebben we te maken met een bepaalde context met culturele, historische en esthetische waarden. Het referentiebeeld vormt een belangrijk deel van deze context. Om al die waarden te vatten, wordt de aanvrager of architect gevraagd om aan de omgevingsvergunning een 'contextnota' toe te voegen waarin de waarden worden beschreven en geïllustreerd, en waarin wordt gemotiveerd hoe het nieuwe ontwerp bij de genoemde waarden aansluit en ze mogelijk nog versterkt. In de brochure van het Beleidskader van het BKP (te downloaden via www.kortrijk.be/beeldkwaliteitsplan) wordt toegelicht op welke manier de contextnota opgebouwd moet worden. Dat alles zal voor een samenhangende beeldkwaliteit op schaal van de straat en/of wijk en een duidelijke identiteit zorgen.

Items die beschermd of opgenomen zijn in de vastgestelde inventaris dienen zoveel mogelijk behouden te worden. Dat geldt ook voor historisch waardevolle panden die in deze inventaris ontbreken maar omwille van hun historische, architectonische, artistieke of stedenbouwkundige waarde een duidelijke meerwaarde zijn voor het straatbeeld. Weliswaar rekening houdend met de mogelijkheden voor een kwalitatief hergebruik en de eventuele noodzaak aan hedendaagse aanpassingen en/of toevoegingen. Als een pand weinig historische, architecturale, artistieke of stedenbouwkundige waarde heeft en niet bijdraagt aan de beeldkwaliteit van het straatbeeld, kan nieuwbouw overwogen worden.

Nieuwe projecten kunnen uitgewerkt worden volgens de ontwerpcriteria zoals beschreven op de volgende pagina's.

CONTEXTNOTA

Tijdens de omgevingsvergunningsaanvraag moet aange-toond worden waarom een gebouw of een gedeelte van een gebouw niet bewaard moet blijven. Dit gebeurt in de beschrijvende 'contextnota' waar een korte studie duidelijk maakt welke delen cultuurhistorische waarde en welke delen geen cultuurhistorische waarde hebben. Dit omvat onder meer foto's van alle gevels, inkom, leefruimtes, dakgebinte en foto's van voor- en achtergevel van directe burens en is voor alle gebouwen binnen de afbakening van het BKP een onderdeel van de omgevingsvergunningsaanvraag. (zie brochure).

Ontwerpcriteria voor nieuwbouw

1. Algemeen: coherentie met het referentiebeeld

Nieuwbouwprojecten en gevelrenovaties hebben aandacht voor de bestaande omringende bebouwing, integreren zich in de (historische) context en versterken de gewenste beeldkwaliteit van de zone. Er wordt zorg gedragen voor de continuïteit van het straatbeeld. De uiterlijke kenmerken van het gebouw zullen in harmonie zijn met het referentiebeeld van de straat. De ontwerper analyseert het straatbeeld en maakt het referentiebeeld voor zijn project op naar analogie van de referentiebeelden in punt 2 en geeft een beschrijving van de kenmerken en karakteristieken van de straat in de contextnota.

2. Bouwvolume

- **Kroonlijsthoogte:**
1 bouwlaag
- **Dakvorm:**
Plat dak of lessenaarsdak.
- **Perceelsbreedte:**
10 à 24 meter.
- **Bouwdiepte:**
35 à 40 meter.

3. Gevelritmering en gelijkvloerse invulling

- **Gevelritmering:**
Hoofdzakelijk verticale (maar soms ook horizontale) raamopeningen in een vrij gesloten gevel.
- **Architecturale uitwerking:**
Dakuitbouwen en dakterrassen zijn niet toegestaan.

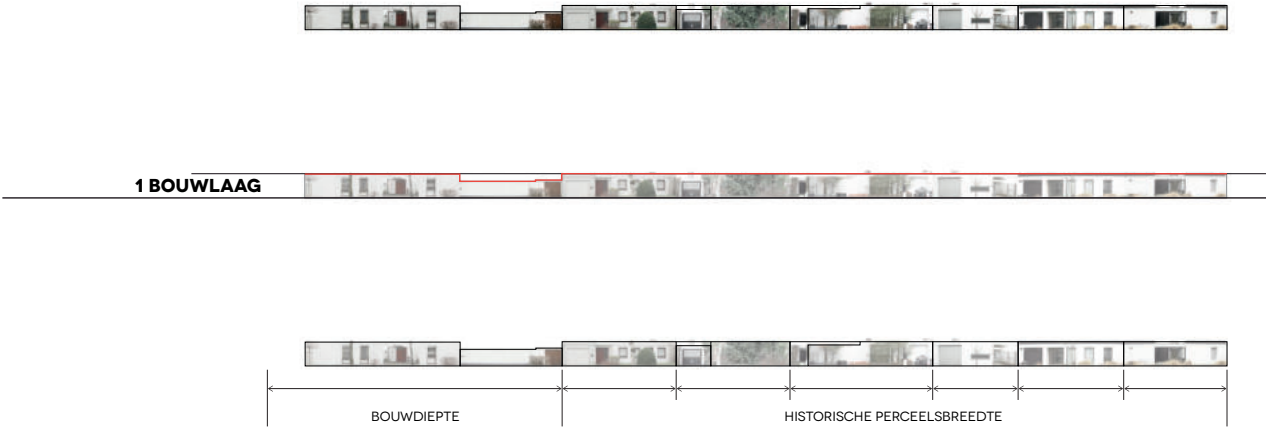
4. Materialisatie en kleurgebruik

- Witgeschilderd baksteenmetselwerk.

5. Duurzaamheid en technieken

- **Zonnepanelen, aircotoestellen en technische verdiepingen:**
Mogelijk indien geïntegreerd in de architectuur.

ALBIJN VAN DEN ABEELELAAN
(ref. 1)

Colofon

Dit document is een publicatie van:
Erfgoedplatform Kortrijk – ABEKO en Stad Kortrijk

De principes van het beeldkwaliteitsplan
weergegeven in de brochure zijn goedgekeurd door:
het college van burgemeester en schepenen op 13 januari 2020

Verbeelding & cartografie: Ruben D'Haene, Intercommunale Leiedal

Vormgeving: Lisa Van Speybroeck, Intercommunale Leiedal

Eindredactie: Jakob Vermandere, Intercommunale Leiedal

Historische beelden: © Stad Kortrijk

Luchtfotografie: © Henderyckx